nieuws

België exporteert jaarlijks gemiddeld 6.200 ton verboden bestrijdingsmiddelen

nieuws

In een periode van acht jaar zijn vanuit België 50.000 ton werkzame stoffen voor bestrijdingsmiddelen uitgevoerd die in de Europese Unie verboden zijn. Dat staat in een onderzoek van zes Belgische ngo's. "Hoewel de EU het gebruik van bepaalde werkzame stoffen voor haar eigen landbouwers verbiedt, tolereert zij de aanwezigheid ervan in het voedsel dat wij invoeren en levert zij deze chemicaliën aan derde landen."

15 FEBRUARI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 16 FEBRUARI 2023 6:48

Lees meer over:
gewasbescherming
europa
milieu

In de Europese Unie zijn 2.072 werkzame stoffen die gebruikt worden in bestrijdingsmiddelen verboden of aan strenge beperkingen onderworpen. Maar de productie ervan en export naar niet-EU-landen is niet verboden. "In 2018 werd 5.000 ton in de EU verboden bestrijdingsmiddelen uitgevoerd door ons land, dat is zes procent van de totale Europese export", valt te lezen in de studie die gepubliceerd werd door SOS Faim in samenwerking met Broederlijk Delen, FIAN, Iles de paix, Viva Salud en Entraide & Fraternité. "Zo'n werkzame stoffen zijn effectief in zeer lage concentraties. In 2020 werd 153 ton thiamethoxam door Syngenta naar Brazilië uitgevoerd. Dit aantal is voldoende om er meer dan een miljoen liter eindproduct te vervaardigen."

> **"Ons land behoort, samen met Frankrijk, Duitsland en Spanje, tot de belangrijkste exporteurs van verboden pesticiden naar landen buiten de Europese Unie**
>
> Suzy Serneels - beleidsmedewerker van Broederlijk Delen

"Deze handel in werkzame stoffen ondermijnt de biodiversiteit, de veerkracht van voedselsystemen en uiteindelijk de voedselzekerheid. Het versterkt bovendien de oneerlijke concurrentie tussen landbouwers", stellen de ngo's. Ze wijzen naar de schadelijke gevolgen ervan op het milieu en de landbouwers, maar ook op wat zij noemen de 'gifcyclus'. "Door de manier waarop de

markt is gestructureerd en omwille van de kosten, komen deze verboden werkzame stoffen hoofdzakelijk terecht bij boeren uit de armste landen die zich richten op marktgewassen, vaak bestemd voor Europese export. Uiteindelijk komen deze stoffen in ons voedsel terecht. Volgens een studie werden in 5.800 monsters van in de EU ingevoerde levensmiddelen, 74 verboden werkzame stoffen aangetroffen."

Export naar lage- en middeninkomenslanden

Importerende landen worden dankzij het Verdrag van Rotterdam op de hoogte gesteld van de invoer van de in EU verboden werkzame stoffen en kunnen deze weigeren. Volgens de studie is de export vaak bestemd voor landen die te weinig middelen hebben om een regelgevend kader uit te bouwen dat de gezondheid van hun bevolking en het milieu beschermt. De betreffende landen hebben vaak te weinig personeel om dossiers grondig te analyseren. "Nochtans bepaalt het verdrag in theorie "dat de partijen de aangewezen nationale autoriteiten voldoende middelen moeten toekennen om hen in staat te stellen hun taken doeltreffend uit te voeren". Het Verdrag slaagt het er niet in om zijn doelstellingen te bereiken, namelijk het reguleren van de handel in chemische stoffen om de menselijke gezondheid en het milieu te beschermen tegen mogelijke schade."
De ngo's wijzen in hun studie erop dat bijna 75 procent van de verboden werkzame stoffen uitgevoerd wordt naar lage- en middeninkomenslanden. "De capaciteit voor controle en toezicht op het gebruik van deze producten is vaak beperkter in deze landen, waardoor de risico's toenemen. Bijna alle 11.000 sterfgevallen per jaar door bestrijdingsmiddelen doen zich voor in het globale Zuiden. De toegang tot beschermende uitrusting en passende opleiding is gering. Naar schatting beschikt 25 procent van de zogenaamde 'ontwikkelingslanden' niet over regelgeving inzake het gebruik van fytosanitaire producten. Indien dergelijke regelgeving wel bestaat, beschikt 80 procent niet over voldoende middelen om de bestaande wetten te handhaven."

nieuws

WUR: "Resten bestrijdingsmiddelen overal terug te vinden"

2 FEBRUARI 2023

Exportverbod op nationaal en Europees niveau

"Hoewel er in het kader van de Europese Green Deal heel wat beleidsmaatregelen genomen worden om de EU een koploper te maken in de ecologische transitie, wordt er met twee maten en twee gewichten gemeten wat betreft acties genomen binnen en buiten de EU", stelt de studie. "De handel ondermijnt onze geloofwaardigheid op het internationale toneel in het kader van de Green Deal en in haar aanpak van de mondiale uitdagingen van duurzame ontwikkeling."
De zes ngo's pleitten onder meer voor een nationaal exportverbod en het beter afstemmen van het overheidsbeleid inzake ontwikkelingssamenwerking, dat de landbouw in het globale Zuiden ondersteunt. Een Europees exportverbod wordt al overwogen, maar de ngo's roepen België op om daar niet op te wachten. Ook in Frankrijk geldt er bijvoorbeeld al een exportverbod. De federale ministers van Leefmilieu Zakia Khattabi (Ecolo) en van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit) werken aan een koninklijk besluit dat de export van enkele bestrijdingsmiddelen zou verbieden.

Belplant: "Simpele delokalisatie lost probleem niet op"

Belplant, de Belgische federatie van de industrie van plantenbescherming, laat weten dat ze de bekommernis begrijpen over eventuele risico's die met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen gepaard gaan. Maar stelt zich bij een exportverbod twee vragen: "Geven we de ontvangende landen nog het recht om zelf te beslissen wat ze nodig en aanvaardbaar achten voor hun ontwikkeling? Alsook, willen we landen met een zwak regelgevend kader en handhavingsbeleid echt helpen en daar de nodige investeringen tegenover zetten?"
Belplant pleit niet voor een nationaal exportverbod maar voor een Europees exportverbod naar landen die noch lid zijn van de OESO, noch aangesloten zijn bij de Rotterdam conventie. "Een simpele delokalisatie van de productie van dit soort stoffen buiten de EU, zal het probleem niet oplossen van de landen met een zwakke regelgevende omkadering op vlak van invoer en gebruik." voegt Belplant nog toe. "Het zal evenmin de agronomische behoefte wegnemen om dit soort producten te gebruiken."

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada